

MINISTERUL CULTURII
INSTITUTUL NAȚIONAL AL PATRIMONIULUI

Norme PNR:

Norme metodologice privind stabilirea criteriilor pentru elaborarea Programului Național de Restaurare a Monumentelor Istorice

Rezultatul consultării publice desfășurate între 25 mai și 5 iunie a.c. - Tabel comparativ

nr. crt.	Observație / propunere	Text INP inițial	Text modificat în urma propunerilor	Observații și răspunsuri
1.	Dr. ing. Dorottya Makay specialist MC, membru CNMI S.C. IROD M S.R.L., Cluj-Napoca			
	Observație referitoare la distribuția fondurilor alocate prin PNR în regiunile istorice ale țării, prilejuită de prezentarea proiectului de norme metodologice în ședința CNMI din data de 31.05.2016: nu este relevant doar numărul de obiective finanțate, ci și cuantumul finanțării, durata și finalitatea lucrărilor.	-	-	Observație pertinentă, care va fi avută în vedere pentru alocarea echilibrată a fondurilor în toate regiunile țării, fără însă ca pentru acest scop să fie prevăzut punctaj – în situația actuală a patrimoniului construit din țară, criteriul principal este cel al vulnerabilității, corelat cu cel al valorii monumentului, pentru a direcționa fondurile către cele mai periclitate și/sau importante monumente, indiferent de localizarea lor.
	Art. 3. d. <i>O finanțare a restaurării acelor monumente pentru care deținătorii de drept documentează absența fondurilor proprii suficiente pentru restaurarea edificiului (dețin sub 20% din valoarea investiției)</i>	-	-	Considerăm prioritară introducerea obiectivelor care îndeplinesc criteriile de selecție – în special starea gravă și valoarea mare – și mai puțin relevantă capacitatea financiară a beneficiarului; participarea financiară a sa conduce totuși la atribuirea de puncte în procesul de evaluare.
	Art. 6. Identificarea ca un scop de sine stătător a finanțării elaborării studiilor și proiectelor pentru obiective noi, rezervând 5% (sau 10%) din PNR anual pentru elaborarea documentațiilor pentru investiții noi	-	-	Studiile și proiectele pentru obiective noi sunt eligibile în condițiile regulamentului propus. O linie de finanțare dedicată lor ar putea genera un stoc de proiecte finanțate din fonduri publice și neexecutate, dacă beneficiarii nu reușesc să obțină fonduri din alte surse.

<p>Art. 7. (1) b <i>Completarea, finalizarea sau reactualizarea – în perioadele îndelungate de neatacare sau nefinalizare a lucrărilor procesele de degradare pot fi active, expertizele după doi-trei ani își pot pierde valabilitatea, fapt pentru care inclusiv proiectul va necesita revizuire, nu numai din punct de vedere al devizului estimativ.</i></p>	<p>Art. 7. Alin. (1). b Obiective monumente istorice deja incluse în PNR, în vederea completării și/sau finalizării documentației tehnico-economice.</p>	<p>Art. 7. Alin. (1). b Obiective monumente istorice deja incluse în PNR, în vederea actualizării, completării și/sau finalizării documentației tehnico-economice.</p>	<p>Observație preluată.</p>
<p>Art. 7. (2) a și b Este esențial ca documentațiile tehnico-economice referitoare la componente artistice să fie clar incluse în devizul general al lucrării și să nu se elaboreze devize generale separate (distincte) pentru reabilitarea monumentului și pentru restaurarea componentelor artistice.</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>Problemă reală, care trebuie rezolvată prin aplicarea prevederilor legale în vigoare privitoare la conținutul-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice (HG 28/2008), și ale instrucțiunilor MC privind avizarea.</p>
<p>Art. 7. (5) <i>Idem cu cele detaliate la punctul precedent.</i></p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p><i>Ibidem.</i></p>
<p>Art. 8. (1) <i>(...) ar fi de recomandat să se limiteze aportul cheltuielilor aferente instalațiilor la un anumit procent (10-15% din valoarea totală C+M, de exemplu), cu prevederea ca șeful de proiect complex să poată justifica care dintre instalații sunt necesare pentru punerea în valoare (și / sau siguranță) a clădirii.</i></p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>Considerăm că prevederile articolului sunt suficient de clare și nu este necesară introducerea unui plafon valoric.</p>
<p>Art. 8. (2) <i>În privința amenajării terenului, realizarea de rigole, șanțuri de colectare și evacuare a apelor pluviale, respectiv unde este cazul, realizarea de ziduri de sprijin, trebuie să rămână eligibile.</i></p>	<p>Art. 8 (2) Lucrări de amenajare exterioară, cu excepția celor de împrejmuire, de acces, inclusiv cele ce privesc persoanele cu dizabilități, precum și locurile de parcare proiectate la nivel minim necesar; de asemenea se exceptează lucrările de restaurare a grădinilor și parcurilor istorice aferente monumentelor istorice.</p>	<p>Art. 8 (2) Lucrări de amenajare exterioară, cu excepția celor de sistematizare verticală necesare controlului sau eliminării umidității, restabilirii nivelurilor de călcare și configurațiilor istorice, a lucrărilor de împrejmuire, de acces, inclusiv cele ce privesc persoanele cu dizabilități, precum și locurile de parcare proiectate la nivel minim necesar; de asemenea se exceptează lucrările de restaurare a grădinilor și parcurilor istorice aferente monumentelor istorice.</p>	<p>Observație preluată și corelată cu nr. crt. 4.</p>
<p>Art. 8. (3) [definirea mai exactă a termenului „părți”] - <i>Reconstruirea unor bolți surpate, a unor travee de bolți sau realizarea unei șarpante în locul celei dispărute (unde este cazul, biserici în stare de ruină de ex.) ar trebui să rămână eligibile</i></p>	<p>Art. 8. (3) Lucrări de reconstituire a unor monumente sau părți de monumente dispărute, cu excepția situațiilor de calamitate unde se va judeca fiecare caz individual.</p>	<p>Art. 8. (3) Lucrări de reconstituire a unor monumente sau părți de monumente aparținând categoriei „ruinelor istorice” – adică acele monumente care sunt cunoscute în memoria colectivă ca ruine. Cazurile de ruine recente și cele provocate de calamități vor fi judecate individual.</p>	<p>Observație preluată și dezvoltată.</p>
<p>Art. 8. (4) <i>Cred că și în acest caz se subînțelege, că de exemplu, tencuiala ulterioară pe bază de</i></p>	<p>Art. 8. (4) <i>Lucrări de eliminare a elementelor constructive sau de finisaj autentice ale monumentului istoric,</i></p>	<p>Art. 8. (4) <i>Lucrări de eliminare a elementelor constructive sau de finisaj autentice ale monumentului</i></p>	<p>Observație preluată și dezvoltată.</p>

<p>ciment se poate îndepărta, precum și tencuielile, de exemplu, în dreptul fisurilor, unde este necesară întreteserea și / sau consolidarea zidăriei / și desigur unde nu se pun în pericol componentele artistice. Astfel nu toate dezmembrările devin neeligibile, nu? În cazul programelor POR 5.1. pentru anumite lucrări nu s-au finanțat din fonduri UE demolările, aceste articole de lucrări au devenit neeligibile, într-un caz similar atunci și în cazul investițiilor INP ar trebui să existe și o cofinanțare de la proprietar.</p>	<p>inclusiv tencuieli, tâmplării sau pardoseli istorice.</p>	<p>istoric, inclusiv tencuieli, tâmplării, pardoseli sau învelitori istorice. Se exceptează probele de materiale și lucrările necesare pentru intervenția de consolidare. Vor putea fi eliminate elementele și părțile de construcție nocive, stabilite pe baza studiului istorico-arhitectural de fundamentare și prin proiectului avizat și autorizat.</p>	
<p>Art. 11. (1) e) Există o temă de proiectare tip utilizată de INP și propun revizuirea temei și corelarea ei cu ceea ce se propune ca temă de proiectare reglementată de MDRAP (care nu are, în forma ei actuală de propunere, nimic în comun cu clădirile existente, nemaivorbind de monumentele istorice pline de componente artistice, de multe ori).</p>	<p>Art. 11. (1) e) e. Tema de proiectare întocmită de specialist și însoțită de către beneficiar.</p>	<p>Art. 11. (1) e) e. Tema de proiectare întocmită de specialist și însoțită de către beneficiar, alcătuită pe baza conținutului cadru minimal stabilit de INP.</p>	<p>Observație preluată.</p>
<p>Art. 11., (1), e) Propun cererea elaborării Obligației privind folosința monumentului istoric pentru monumentul în discuție.</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>Observație justificată. Realizarea Obligației de folosință se va include în conținutul cadru al temei de proiectare.</p>
<p>Art. 13. Nu ar exista o posibilitate ca PNR-ul să se deschidă și pentru clădirile aflate în proprietatea unor ONG-uri (proprietate sau concesiune), cu scopuri de protecție a patrimoniului sau culturale, etc.?</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>Cadrul normativ actual nu permite finanțarea prin PNR a monumentelor aflate în proprietatea privată, alta decât a statului sau a cultelor religioase. Finanțarea acestor monumente este reglementată prin HG 1430/2003 și INP a inițiat comasarea celor două sisteme paralele de finanțare, din care cel pentru proprietăți private nu este funcțional.</p>
<p>Anexa 1 – Criterii de prioritate (...) - Punctajul se propune de către beneficiar / specialistul care elaborează tema de proiectare sau se determină de către comisia din INP?</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>Punctajul se va calcula de către comisia de evaluare.</p>
<p>În cererea de finanțare tip și / sau tema de proiectare ar trebui explicit enumerate criteriile – de exemplu starea de degradare, să se bifeze din start în ce stadiu consideră beneficiarul (specialistul care elaborează tema) că se află clădirea.</p>	<p>Art. 11 Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene de Cultură și a Direcției de Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. În acest scop este necesară transmiterea către INP a unor informații</p>	<p>Art. 11 Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene pentru Cultură și a Direcției de Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. În acest scop este necesară transmiterea către INP a unor</p>	<p>Pentru o evaluare unitară, punctajul va fi acordat de comisia de evaluare, nu de către solicitant. Solicitantul poate transmite toate informațiile pe care le consideră relevante pentru evaluarea monumentului, sens în care se fac completări la art. 11. Se corelează cu nr. crt. 5, 16 și 19.</p>

		minimale care să conțină o scurtă descriere a intențiilor și câteva fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii).	informații minimale care să conțină o scurtă descriere a intențiilor, fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii) și alte documente considerate necesare pentru evaluarea sa.	
	<i>Ce se înțelege prin degradarea componentelor artistice 75-100% (mai ales 100%), că întreaga suprafață necesită restaurare, conservare, s-ar putea interpreta și prin faptul că 100% înseamnă lipsă (distrugere integrală), iar atunci punctajul maxim nu ar fi justificat pentru asemenea situații?</i>	-	-	100% reprezintă limita – neatinsă – a intervalului de evaluare. Orice altă limită ar fi nejustificată.
2.	Ing. Dumitru Bahamat SC Dedal Bahamat SRL, Galați			
	Propunere de introducere a unui articol care să prevadă consultarea antreprenorilor ce au contracte în derulare cu INP când se întocmește PNR.	-	-	Realizat. Conform procedurilor în vigoare, consultarea antreprenorilor se realizează în situația lucrărilor în continuare, pentru care se stabilește anual alocarea bugetară pe baza restului de executat și a graficului fizic și valoric propus de antreprenor.
3.	Prof. univ. Oliviu Boldura expert MC, membru CNMI			
	PNR să nu fie influențat de componenta politică indusă prin modul de numire a directorului INP; necesitatea alegerii acestuia pe baza competenței profesionale.	-	-	MC va organiza în scurt timp concurs pentru ocuparea postului de director al INP, ceea ce va conduce la o alegere pe criteriile profesionale și o titularizare de durată, față de situația din ultimii ani când directorii INP au fost interimari reconfirmați sau nu odată la 4 luni.
	Art. 8 de adăugat aliniat: (5) <i>Lucrările la componente artistice care presupun o alterare a imaginii autentice</i>	-	(5) <i>Lucrările la componente artistice care presupun o alterare a imaginii autentice.</i>	Observație preluată.
	Art. 13 de adăugat aliniat: (4) <i>Componentele artistice care nu au fost prevăzute în fazele de proiectare arhitectură sau care presupun intervenții de urgență. De asemenea se impun ca prioritate monumentele unde s-a asigurat stabilitatea picturii dar restaurarea de arhitectură nu s-a finalizat.</i>	-	-	Art. 13 se referă la categoriile de monument istoric și la categoriile de deținători eligibili. Situațiile semnalate în propunere sunt atipice și nu apar dacă sunt respectate prevederile privind conținutul documentațiilor tehnico-economice și cele privind prioritizarea finanțării lucrărilor începute.
4.	Ing. Bodor Csaba SC Linea SRL, Sf. Gheorghe			
	Art. 7 (3) <i>Intervențiile de urgență pentru punerea în siguranță a monumentului să fie reglementate</i>	-	-	În condițiile stabilite de legea achizițiilor publice, finanțarea lucrărilor nu poate fi făcută

	<i>clar. Să fie posibilă finanțarea imediată a unor lucrări de punere în siguranță pe baza unui referat de expertiză tehnică și a unei oferte date de executant și acceptată de expert, urmând ca documentația tehnico-economică, inclusiv avizarea să se facă ulterior (ex. turnurile clopotniță din Rodeș, Rotbav, jud. Brașov)</i>			în termen scurt. Ca atare, problema semnalată nu poate fi rezolvată prin PNR. Pentru a asigura posibilitatea de a se interveni de urgență este necesară crearea unui sistem bazat pe contracte-cadru de proiectare și execuție, pe care INP îl pregătește și care va fi finanțat din alte fonduri decât PNR.
	Art. 8 (1) <i>Reabilitarea instalațiilor electrice este foarte importantă pentru siguranța în exploatare a monumentelor (biserici, castele, conace) să fie considerată finanțare eligibilă.</i>	-	-	Conform textului propus, sunt considerate neeligibile doar acele instalații care nu sunt direct, nemijlocit și strict necesare funcționării, siguranței în exploatare, conservării, consolidării și restaurării – de exemplu iluminatul exterior arhitectural, sau instalațiile de sonorizare nu sunt eligibile; instalațiile de prize și iluminat interior sunt eligibile; orice instalații necesare pentru menținerea monumentului în parametri de funcționare optimi sunt eligibile.
	Art. 8 (2) <i>Lucrările de amenajare exterioară sunt extrem de importante în cazul monumentelor. Umiditatea excesivă din zidării este un pericol la fel de mare ca seismul. Umezirea terenului de fundare conduce la tasări neuniforme, umiditatea din ziduri degradează elementul de zidărie, mortarul, tencuiala. Umiditatea degradează pardoseala, mobilierul.</i>	Art. 8 (2) Lucrări de amenajare exterioară, cu excepția celor de împrejmuire, de acces, inclusiv cele ce privesc persoanele cu dizabilități, precum și locurile de parcare proiectate la nivel minim necesar; de asemenea se exceptează lucrările de restaurare a grădinilor și parcurilor istorice aferente monumentelor istorice.	Art. 8 (2) Lucrări de amenajare exterioară, cu excepția celor de sistematizare verticală necesare controlului sau eliminării umidității, restabilirii nivelurilor de călcare și configurațiilor istorice, a lucrărilor de împrejmuire, de acces, inclusiv cele ce privesc persoanele cu dizabilități, precum și locurile de parcare proiectate la nivel minim necesar; de asemenea se exceptează lucrările de restaurare a grădinilor și parcurilor istorice aferente monumentelor istorice.	Observație preluată și corelată cu nr. crt. 1.
	Art. 15 Să fie posibilă finanțare mixtă, publică sau privată.	Art. 15 Sunt eliminate din PNR obiectivele monumente istorice aflate în următoarele situații: (1) Monumente istorice aflate în litigiu, în perioada soluționării acestuia, pentru alte lucrări decât cele de urgență și de scoatere din pericol public. (2) Monumente istorice ale căror lucrări de conservare, consolidare și restaurare ori punere în valoare sunt preluate spre finanțare prin alte programe de finanțare publică sau privată.	Art. 15 (2) Monumentele istorice ale căror lucrări finanțare prin PNR sunt preluate integral spre finanțare prin alte fonduri publice sau private. Este acceptată finanțarea din surse multiple a aceluiași monument, dar nu finanțarea multiplă a aceluiași lucrări.	Observație preluată. Se corelează cu nr. crt. 5. Scopul prevederilor din art. 15. (2) este acela de a împiedica dubla finanțare a aceluiași lucrări, dar nu și multipla finanțare a unui monument.
5.	Dr. arh. Hanna Derer specialist MC, președinte CNMI Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București			
	Art. 3. (2) <i>- Care priorități și documente?</i>	Art. 3. (2) PNR trebuie să exprime credibil <u>prioritățile strategice</u> cuprinse în <u>documentele naționale și</u>	-	- Regulamentul este conceput în acord cu prevederile cadrului normativ actual, care

<p>- În orice an?</p> <p>- Care este ponderea?</p>	<p>în cele internaționale asumate de România. Alcătuirea PNR are la bază evaluarea oportunității lucrărilor de intervenție, reprezentativitatea obiectivelor alese și echilibrul lor categorial, tematic, regional și din punct de vedere al valorii lor culturale, astfel încât să se asigure respectarea următoarelor principii:</p> <p>a) O proporție corectă, din punct de vedere al finanțării, între monumentele istorice – obiective de cult (aparținând tuturor cultelor recunoscute) și cele laice, având în vedere ponderea acestor categorii în Lista Monumentelor Istorice.</p>		<p>prevede existența unei strategii pentru patrimoniul cultural național. Chiar dacă pentru moment această strategie nu există, ea va trebui elaborată și apoi reflectată și în PNR. Documentele internaționale sunt cartele și, mai ales, convențiile adoptate de România (de ex. Convenția Patrimoniului Mondial, Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei, Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic), care prevăd în sarcina statelor semnatare adoptarea de strategii și programe de protecție a patrimoniului.</p> <p>- Alcătuirea PNR are la bază principiile formulate în textul propus, care însă nu își modifică direcțiile anual, iar echilibrul geografic al alocărilor este un principiu general, nerestrictiv, neatribuindu-i-se punctaj (v. Anexa 1);</p> <p>- Este vorba de un principiu general; v. și răspunsul anterior.</p>
<p>Art. 3. (2) c - Care sunt celelalte categorii?</p>	<p>Art. 3. (2) c O finanțare a conservării și restaurării monumentelor istorice cu o pondere justificată pe categorii, așa cum sunt ele prevăzute de Anexa III: Valori de patrimoniu cultural de interes național (monumente istorice de valoare națională excepțională) la Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a – Zone protejate.</p>	-	<p>Categoriile definite în Anexa III: <i>Valori de patrimoniu cultural de interes național (monumente istorice de valoare națională excepțională)</i> la Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a – Zone protejate</p>
<p>Art. 6. (1) - Ce fel de contracte? - Cu ce finanțare?</p>	<p>Art. 6. (1) (1) Să se asigure cu prioritate finanțarea obiectivelor monument istoric pentru care există contracte în derulare având drept obiectiv finalizarea anuală a unui număr cât mai mare dintre acestea.</p>	-	<p>Contracte de proiectare și contracte de execuție în curs de derulare, finanțate prin PNR.</p>
<p>Art. 7. (2) - Consolidare?</p>	<p>Art. 7. (2) Documentații tehnico-economice referitoare la componente artistice, pentru: a. Obiective monumente istorice nou introduse în PNR, pentru care nu există documentație avizată; b. Obiective monumente istorice deja incluse în PNR, în vederea completării și/sau finalizării</p>	-	<p>Articolul se referă doar la partea de proiectare aferentă restaurării (inclusiv consolidare, dacă este necesară) a componentelor artistice.</p>

		documentației tehnico-economice cu documentația de specialitate pentru componente artistice.		
Art. 7. (4) - Nu au deja bani alocați?	Art. 7. (4) Lucrări de conservare, consolidare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice numai pentru obiectivele monumente istorice pentru care există proiecte avizate din punct de vedere tehnic și economic de către Ministerul Culturii / INP și au fost emise și autorizații de construire.	-		Doar dacă sunt deja incluse în PNR din anii anteriori, caz în care se aplică prevederile art. 6. (1).
Art. 7. (5) - Consolidare?	Art. 7. (5) Lucrări de conservare și restaurare a componentelor artistice ale unui monument istoric numai pentru obiectivele monumente istorice pentru care există proiecte avizate din punct de vedere tehnic și economic de către Ministerul Culturii / INP.	-		Articolul se referă la execuția lucrărilor de conservare și restaurare (inclusiv consolidare, dacă este necesară) a componentelor artistice.
Art. 8. (2) - De ce?	Art. 8. (2) Lucrări de amenajare exterioară, cu excepția celor de împrejmuire, de acces, inclusiv cele ce privesc persoanele cu dizabilități, precum și locurile de parcare proiectate la nivel minim necesar; <u>de asemenea se exceptează lucrările de restaurare a grădinilor și parcurilor istorice aferente monumentelor istorice.</u>	-		Articolul stabilește categoriile de lucrări neeligibile, precizând excepțiile de la regula de neeligibilitate. În acest context, lucrările de restaurare a grădinilor și parcurilor istorice aferente monumentelor istorice sunt eligibile.
Art. 11. (1) b - Dovada lipsei de alte fonduri	-	-		Articolul stabilește în sarcina beneficiarului obligația de a depune o notă de fundamentare privind necesitatea alocării fondurilor. Aici poate fi inclusă, după caz, o dovadă a lipsei fondurilor.
Art. 11. - Ce termene sunt – de depus, de răspuns?	Art. 11. Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene de Cultură și a Direcției de Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. În acest scop este necesară transmiterea către INP a unor informații minimale care să conțină o scurtă descriere a intențiilor și câteva fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii).	Art. 11. Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene pentru Cultură și a Direcției pentru Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. Solicitările vor fi transmise până la data de 1 martie a fiecărui an și vor fi însoțite de o scurtă descriere a intențiilor și câteva fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii). Definitivarea Listei Preliminare cu		Observație preluată. Se corelează cu nr. crt. 1 și 16 și 19.

	După definitivarea Listei Preliminare cu propuneri de înscriere a monumentelor istorice în PNR, pentru obiectivele selectate solicitantii vor transmite în termen de maxim 60 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:	propuneri de înscriere a monumentelor istorice în PNR va fi făcută până la 31 martie . Pentru obiectivele selectate, proprietarii sau beneficiarii de folosință vor transmite în termen de maxim 90 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:	
Art. 13. (3) - În proprietatea cui?	Art. 13. (3) Imobile cu statut juridic similar celor menționate în paragrafele anterioare, care fac parte din monumente istorice din categoriile ansamblu sau sit.	-	În proprietatea publică sau privată a statului și a UAT sau a cultelor religioase recunoscute de lege.
Art. 14. (3) - Doar din fonduri publice?	Art. 14. (3) Monumente istorice asupra cărora, după realizarea intervențiilor de restaurare finanțate din fonduri publice, s-au efectuat de către proprietar/ administrator lucrări de intervenție și/sau de modernizare neavizate.	Art. 14. (3) Monumente istorice asupra cărora, după realizarea intervențiilor de restaurare, s-au efectuat de către proprietar/ administrator lucrări de intervenție și/sau de modernizare neavizate, care conduc la necesitatea unor noi intervenții de restaurarea.	Observație preluată. Astfel de cazuri intră sub incidența sancțiunilor prevăzute de lege.
Art. 15. (2) - Integral? Parțial?	Art. 15. (2) Monumente istorice ale căror lucrări de conservare, consolidare și restaurare ori punere în valoare sunt preluate spre finanțare prin alte programe de finanțare publică sau privată.	Art. 15. (2) Monumente istorice ale căror lucrări de conservare, consolidare și restaurare ori punere în valoare sunt preluate integral spre finanțare prin alte fonduri publice sau private.	Observație preluată. Se corelează cu nr. crt. 4.
Art. 16 - Și atât?	Art. 16 Nerespectarea de către beneficiarul finanțării a clauzelor stabilite prin protocolul semnat conduce la excluderea din PNR a obiectivului monument istoric.	Art. 16 Nerespectarea de către beneficiarul finanțării a clauzelor stabilite prin protocolul semnat conduce la excluderea din PNR a obiectivului monument istoric și, în funcție de situație, aplicarea de penalități și alte măsuri reparatorii necesare, conform legii.	Observație preluată.
Anexa 1 - Cine și cum judecă? - Cu ce dovezi? - Respingere a punctajului diferențiat pentru monumente din grupa A și B - Sănătate, cultură	Anexa 1 2. Valori particulare și excepționale 2. Apartenența la o tipologie slab reprezentată în LMI și/sau PNR – <i>cu ce dovezi?</i> 3. Statut juridic de protecție: Monumente istorice înscrise în grupa A / Monumente istorice înscrise în grupa B 4. Compatibilitatea funcțională: Funcțiuni de învățământ, de cult, socioculturale, de binefacere 5. Sustenabilitatea intervenției? Capacitatea de	- - - 4. Compatibilitatea funcțională: Funcțiuni de învățământ, de cult, socioculturale, de binefacere, sănătate, cultură	- Comisia instituită de INP, conf. art. 11. - Pe baza consultării LMI și PNR, făcută de comisia de selecție. În viitor vor putea fi consultate analize statistice ale acestor documente, care vor trebui elaborate de INP. - Dat fiind că întreg sistemul de alocare se bazează pe evaluarea corelată a necesității intervenției și a valorii obiectivului, se justifică punctarea diferențiată pe grupe valorice. - Observație preluată. - Prin plan de măsuri și activități, asumat de beneficiar. Se adaugă cerință suplimentară la

	- Cu ce dovezi?	întreținere și protejare a monumentului	- completare art. 11: h. Plan de măsuri și activități privind întreținerea și protejarea monumentului.	art. 11.
6.	Vasile Gherman S.C. Castrum-Tim S.R.L., Timișoara			
	<i>În criteriile de prioritate (Anexa 1), privind includerea în PNR a monumentelor istorice, nu a fost inclus și criteriul de prioritate pentru obiectivele monumente istorice pentru care există contracte în derulare și care nu pot fi finalizate din lipsa fondurilor alocate anual, atât pentru finanțarea lucrărilor cât și pentru finalizarea fazei de proiectare pentru completare/finalizare documentație tehnico-economică.</i>	-	-	Este explicat în norme faptul că lucrările deja contractate și aflate în execuție au prioritate în elaborarea PNR anual: Art. 6. INP va repartiza fondurile alocate PNR de la bugetul de stat astfel încât: (1) Să se asigure cu prioritate finanțarea obiectivelor monument istoric pentru care există contracte în derulare, având drept obiectiv finalizarea anuală a unui număr cât mai mare dintre acestea.
7.	Dr. Ing. Ilie Lazăr S.C. ARCONDIA S.R.L., Iași			
	<i>Două construcții care prezintă același grad de depreciere, dar se situează în zone seismice diferite, nu ar trebui să primească același punctaj. Punctajul mai mare trebuie acordat construcției/monumentului istoric aflat în zona cu risc seismic mai ridicat.</i> Starea de degradare <ul style="list-style-type: none"> • Degradare structurală (zonă cu magnitudine Richter < 6) – punctaj maxim 30 <ul style="list-style-type: none"> ○ 0-20 % - 0-5 ○ 20-40 % - 5-15 ○ 40-75 % - 15-30 • Degradare structurală (zonă cu magnitudine Richter > 6) – punctaj maxim 75 <ul style="list-style-type: none"> ○ 0-25% - 0-10 ○ 25-50% - 10-35 ○ 50-75% - 35-75 	-	-	Seismul este doar unul dintre factorii de risc la care este supus un monument. Evaluarea degradării structurale globale va ține cont de toți factorii potențiali (ex. vânt, zăpadă). Ca atare rămâne ca evaluatorii să pondereze influența fiecărui factor și acordarea punctajului corespunzător.
8.	Cornelia Săvescu, Expert MC, restaurator pictură Dinu Săvescu, restaurator pictură S.C. Harmening 1824 S.R.L., București			
	<i>Obiecțiune – Noi considerăm că nu sunt înregistrate toate tipurile de problematice profesionale, de conservare-restaurare, cu care sunt confruntate monumentele din România,</i>	-	-	Aspectele semnalate trebuie prevăzute în fazele de proiectare, conform prevederilor legale. Normele PNR au un inerent grad de

	<p>iar aceste problematice nu sunt definite, în clar, în cadrul normelor; în cadrul acestor problematice noi, ar fi necesare răspunsuri la următoarele posibile întrebări:</p> <p>- după ce criterii pot fi abordate aceste monumente atât timp cât nu cunoaștem rezolvarea problematice de conservare-restaurare a lor? cu alte cuvinte, care este coeficientul de „degradare a componentelor artistice” în cazul unei picturi originare acoperită de straturi de pictură falsă adăugată în timp? – din această întrebare decurge alta, (poate, cu o legătură colaterală cu prezentele norme): care va fi parcursul metodologic de contractare în situația în care proiectele se elaborează pe parcursul execuției; cu alte cuvinte, cu un executant care își ia responsabilitatea efectuării unor lucrări noi, necunoscute și care va fi confruntat cu funcționarul INP care pretinde să fie respectat și executat întocmai proiectul inițial? De aceea neîncluderea și nedefinirea, separată, a acestor cazuri în problematica prezentată, va produce disfuncții în derularea contractului iar consecința poate fi, degradarea monumentelor în cauză.</p> <p><u>Propunere</u> – includerea acestui tip de problematice ca fiind prioritare, cu scopul de a putea finaliza lista sau setul de probleme concrete, reale, de conservare-restaurare care pot fi întâlnite la monumente; doar în urma finalizării procesului de cunoaștere al tuturor problematicilor monumentelor istorice se poate trece la elaborarea unor criterii sau la etapa unei reale prioritizări a nevoii de finanțare, a monumentelor istorice de pe teritoriul României.</p> <p><u>Obiecțiune</u> – La articolul 7, punctul (4) se menționează „Lucrări de conservare, consolidare, restaurare și ...”</p> <p>Considerăm că lucrările de „consolidare” sun operațiuni de „conservare-restaurare” și nu trebuie menționate distinct, deoarece se poate produce confuzie.</p>	<p>Art. 7 (4) Lucrări de conservare, consolidare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice numai pentru obiectivele monumente istorice pentru care există proiecte avizate din punct de vedere tehnic și economic de către Ministerul Culturii / INP și au fost emise și autorizații de construire.</p>		<p>generalitate care conduce la imposibilitatea acoperirii tuturor situațiilor particulare. Situațiile care din motive obiective nu pot fi prevăzute în faza de proiectare se tratează conform legii – prin proceduri de achiziție similare celor pentru lucrări noi.</p> <p>Există o diferență de nuanță între sensul termenului consolidare în domeniul arhitecturii și în cel al componentelor artistice, consolidarea arhitecturii presupunând de multe ori adaosuri de elemente și sisteme structurale. În anumite situații, intervenția asupra unui monument poate să se rezume la consolidare, ca etapă a unui proces viitor mai amplu. Aceasta este motivul pentru care în norme sunt nominalizate distinct aceste grade de intervenție.</p> <p>O discuție despre distincția dintre conservare și restaurare nu își are locul aici.</p>
9.	<p>Ioana Cristina Munteanu Zărnescu, expert restaurator pictură Mărgean Dumitru Trășculescu, specialist restaurator pictură S.C. RESART S.R.L., Brașov</p>			
	<p>Art. 3. (2). d Verificarea atentă și confruntarea cu realitatea</p>	-	-	Semnalarea va fi avută în vedere.

	<i>din teren a acestor cereri de finanțare.</i>			Pentru veridicitatea și corectitudinea informațiilor cuprinse în cererile de finanțare răspund solicitanții și specialiștii care le întocmesc.
	<p>Art. 6. (1) <i>Ce se întâmplă cu lucrările care au figurat în PNR, la care s-a intervenit în anii trecuți, au fost contracte de intervenție de urgență și asistență tehnică și apoi s-au sistat?! Spre exemplu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hărman, capela cetății fortificate, cult Evanghelic, jud. Brașov – sec. XIII • Sânpetru, capela cetății fortificate, cult Evanghelic, jud. Brașov – sec. XIII • Drăușeni, comuna Cața, biserica cetății fortificate, cult Evanghelic, jud. Brașov – sec. XIII - XVII 	-	-	Un monument este radiat din lista PNR la recepția finală a lucrărilor sau la decizia beneficiarului, pentru finanțare din alte surse. Altfel, blocajele survenite în derularea contractelor sunt analizate caz cu caz în încercarea de a le repune în execuție. Acest proces se află în derulare.
	<p><i>Referitor la Art. 7 punctul (5) Lucrări de conservare a componentelor artistice ale unui monument istoric pentru care există contracte în derulare, având drept obiectiv finalizarea anuală a unui număr cât mai mare dintre acestea. Spre exemplu: Puchenii Moșneni, jud. Prahova, biserica ortodoxă cu hramul „Sf. Nicolae Vechi” an 1818, unde există Proiect de restaurare pictură murală AVIZAT din anul 2009. Biserica părăsită este în precolaps – nu mai are acoperiș.</i></p>	<p>Art. 7 (5) Lucrări de conservare și restaurare a componentelor artistice ale unui monument istoric numai pentru obiectivele monumente istorice pentru care există proiecte avizate din punct de vedere tehnic și economic de către Ministerul Culturii / INP</p>	-	În cazul proiectelor avizate, intenția INP este de reluare a acestora într-un termen cât mai scurt, bineînțeles cu reactualizarea acelor componente care nu mai sunt actuale.
	<p><i>O situație specială o reprezintă lucrarea de conservare-restaurare pictură murală de la biserica „Sf. Ap. Andrei” anul 1732 com. Fundeni – Frunzânești, jud. Călărași, cod LMI/2010 CL-II-m-A-14688.01, lucrare ce există în PNR 2015 Contract nr. 2/2009, Act adițional 14/2015, dar la care nu se poate face recepția la terminarea lucrării (RTL) din cauza degradărilor ulterioare produse de apa de infiltrație din acoperiș și apariția sărurilor pe pictura deja restaurată.</i></p>		-	Este vorba din nou de un caz particular, aflat în analiza INP, ca urmare a semnalelor și adreselor primite. Ca și în alte cazuri particulare problemele care le sunt proprii nu pot fi soluționate prin regulamentul propus.
10.	Nagy Benjâmin, specialist sculptor-restaurator piatră Nagy Piroška S.C. ARS ANTIQUA S.R.L.			
	<i>Pentru ca documentațiile tehnico-economice pentru conservare restaurare componente artistice din piatră cioplită să fie elaborate cât mai bine și precis, este nevoie de o Metodologie de restaurare a Componentelor Artistice –</i>	-	-	Una dintre atribuțiile INP stabilite de HG nr. 593/2011 este cea de elaborate da normelor și metodologiilor specifice domeniului monumentelor istorice. În acest sens au fost inițiate demersuri pentru realizarea unei

	<i>specialitate Piatră cioplită și stucatură, elaborată de către mai mulți specialiști în domeniu.</i>			metodologii / norme de intervenție asupra intervențiilor structurale asociate monumentelor istorice, urmând ca într-un viitor cât mai apropiat să fie începute metodologii pentru intervențiile asupra „ruinelor istorice”, a parcurilor și grădinilor istorice, cele referitoare la restaurarea componentelor din piatră, a componentelor din metal, a picturii pe lemn, dar și a altor domenii pentru care este necesară stabilirea unui cadru normativ.
	<i>Având în vedere experiența în domeniu, în legătură cu NR și NCS la componente artistice, am avea următoarea observație: acestea se justifică datorită intervenției periodice, în timpul investigațiilor și cercetărilor, chiar și în timpul completării proiectului și pe tot parcursul lucrărilor, până la finalizare.</i>	-	-	Prezența NR-urilor și NCS-urile este justificată, în special atunci când se realizează intervenții pe clădiri existente unde conținutul proiectului se poate modifica substanțial ca urmare a descoperirilor apărute în timpul șantierului . Totuși modificările trebuie să se înscrie în prevederile legislației în vigoare care în acest caz trebuie amendată. Pentru medierea acestei probleme sunt inițiate discuții la nivelul MC și MDRAP, astfel încât cadrul normativ existent (HG 28/2008, Ord. 863/2008 și alte texte normative asociate) să detalieze modul de evaluare al intervențiilor pe clădirile existente și mai ales pe monumente istorice.
11.	Dr. Ing. Vasile Dascălu, Director S.C. ROMEXPERT S.R.L. Iași			
	<i>Pentru lucrări care au documentație elaborată, avizată de Ministerul Culturii, au autorizație de construire și lucrările de execuție începute, trebuie continuată cu prioritate finanțarea prin PNR (în mod special pentru monumentele istorice din grupa A), întrucât nefinanțarea și neexecuția la timp a lucrărilor amplifică procesul de avariere a monumentului și starea de precolaps (exemplu: la monumentul istoric M-rea Agapia)</i>	-	-	Art. 6 al Normelor precizează că INP va repartiza fondurile alocate PNR de la bugetul de stat astfel încât să se asigure cu prioritate finanțarea obiectivelor monument istoric pentru care există contracte în derulare (...).
	<i>La monumentele istorice pentru care finanțarea a fost prevăzută prin Hotărâre de Guvern, finanțarea din bugetul Ministerului Culturii trebuie asigurată până la terminarea lucrărilor, dacă așa este prevăzut în Hotărârea de Guvern.</i>	-	-	Vezi comentariul anterior.
	<i>INP trebuie să ia în considerare finanțarea prevăzută în avizele emise anterior de INP și de Ministerul Culturii, pentru a da prioritate lucrărilor de intervenție care au documentație,</i>	-	-	Vezi comentariul anterior.

	<i>sunt începute și le lipsește finanțarea care cade în sarcina INP, conform normelor metodologice.</i>			
12.	Carmen Cecilia Solomonea specialist MC, restaurator de pictură			
	<i>Din practica restaurării am constatat că sunt necesare a fi elaborate și Norme care să fie respectate de către beneficiari după încheierea intervențiilor de restaurare, cu predilecție a componentelor artistice, în acest mod se pot evidenția și responsabilitățile care le revin în vederea conservării componentelor artistice / monumentului lângă care trăiesc. Fac aceste precizări întrucât s-a dovedit că este dificil ca restauratorii să controleze situația unei lucrări după încheierea restaurării ei pentru ca aceasta să se mențină în condiții corecte sau să urmărească acțiunile diverse care pot afecta microclimatul monumentului sau starea picturilor de exemplu, întreprinse de către persoanele care îl administrează).</i>	-	-	Observație justificată. În acest sens în conținutul cadru al temei de proiectare care va fi elaborat de INP va fi inclusă realizarea Obligației de folosință a monumentului istoric.
13.	Arh. Mircea Sabău Tătar SC. GENERAL GAME SRL.			
	<i>Stabilirea unor termene privind răspunsul INP la cererea pentru finanțarea serviciilor de proiectare precum și a lucrărilor de conservare, restaurare, consolidare și punere în valoare</i>	Art. 11. Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene de Cultură și a Direcției de Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. În acest scop este necesară transmiterea către INP a unor informații minimale care să conțină o scurtă descriere a intențiilor și câteva fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii). După definitivarea Listei Preliminare cu propuneri de înscriere a monumentelor istorice în PNR, pentru obiectivele selectate solicitanții vor transmite în termen de maxim 60 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:	Art. 11. Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene pentru Cultură și a Direcției pentru Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. Solicitările vor fi transmise până la data de 1 martie a fiecărui an și vor fi însoțite de o scurtă descriere a intențiilor și câteva fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii). Definitivarea Listei Preliminare cu propuneri de înscriere a monumentelor istorice în PNR va fi făcută până la 31 martie . Pentru obiectivele selectate, proprietarii sau beneficiarii de folosință vor transmite în termen de maxim 90 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:	Observație preluată. Se corelează cu nr. crt. 1, 5 și 19.
	<i>Stabilirea și însușirea unor termene clare privind emiterea avizului CTE la documentațiile finanțate de către Ministerul Culturii prin PNR</i>	-	-	În momentul de față, pentru investiții care nu depășesc 5 milioane de lei, avizarea documentațiilor tehnico-economice se face de

				CTE din cadrul INP, structură nou înființată prin care se încearcă avizarea într-un timp mult mai scurt a proiectelor. Conform Regulamentului de organizare și funcționare „Ședințele CTE al INP se țin o dată pe lună sau în caz de urgență ori de câte ori este nevoie”.
14.	Lucian Silaghi, Director Executiv; dr. Mircea Pașca, Consilier Superior DJC Bihor			
	<i>Distribuirea fondurilor pentru reabilitări să se facă echitabil în întreaga țară, pentru toate județele.</i>	Art. 3, (2), b <i>O finanțare echilibrată, justificată de bogăția patrimoniului construit, a tuturor regiunilor istorice și regiunilor de dezvoltare ale României.</i>	-	Finanțarea echilibrată a tuturor regiunilor istorice și regiunilor de dezvoltare ale României este un principiu general care va fi luat în considerare. Totuși criteriile principale de departajare a monumentelor care vor fi incluse în PNR vor fi cele detaliate în Anexa I a prezentelor norme unde se pune accentul pe vulnerabilitate și valoarea fiecărui monument indiferent de localizarea geografică a acestora.
	<i>Alocarea fondurilor să se facă în funcție de urgența și necesitatea intervenției, în funcție de starea de degradare sau de colaps a monumentelor</i>	Anexa 1. Criterii de prioritate privind includerea în PNR a monumentelor istorice.	-	Vezi comentariul anterior.
	<i>Referitor al art. 11 – Alocarea de fonduri să se facă (inclusiv) pe baza propunerii și consultării Direcțiilor Județene de Cultură. Cererea de depunere a finanțării să se facă prin intermediul Direcțiilor, care riscă să nu afle ce obiective din județ sunt incluse în PNR și pe baza căror criterii (...).</i>	-	-	- Alocarea fondurilor se va face ca urmare a evaluării realizată de comisia de specialiști a INP care va analiza solicitările transmise de beneficiarii de folosință sau de Direcțiile Județene pentru Cultură stabilind pe baza criteriilor formulate în Anexa I priorităților. - În privința informării Direcțiilor Județene de Cultură asupra alocărilor financiare incluse în PNR, dar și a altor persoane interesate de subiect, acestea se publică pe site-ul INP la secțiunea transparență.
15.	Prof. Dănuț Huțu, Director executiv, Marius Mihăilescu, Inspector debutant, DJC Botoșani			
	<i>În distribuția fondurilor ar trebui să se pună accent și pe accesarea finanțării de documentație de specialitate privind restaurarea și conservarea monumentelor istorice de către beneficiari, până la nivel de autorizare.</i>	-	Art. 7' Documentațiile tehnico-economice întocmite pentru obiective noi vor fi puse în execuție cu fonduri atrase de beneficiar, cu fonduri de la bugetul de stat, prin PNR sau cu finanțare mixtă.	Observație preluată. Se introduce art. 7'.

16.	Ana Hărăpescu, Director Arh. Marcian Roman, Consilier superior; Arhg. Radu Viorel, Inspector superior DJC Brăila			
	Art. 3 <i>PNR este principalul instrument de finanțare prin alocare de fonduri de la bugetul de stat pentru conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, exprimând prioritățile Ministerului Culturii în ceea ce privește protejerea patrimoniului construit.</i>	Art. 3 PNR este principalul instrument de finanțare prin alocare de fonduri de la bugetul de stat pentru conservarea și restaurarea monumentelor istorice, exprimând prioritățile Ministerului Culturii în ceea ce privește protejerea patrimoniului construit.	Art. 3 PNR este principalul instrument de finanțare prin alocare de fonduri de la bugetul de stat pentru conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, exprimând prioritățile Ministerului Culturii în ceea ce privește protejerea patrimoniului construit.	Observație preluată.
	Art. 11 <i>Modificarea denumirii serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii din forma Direcția Județeană de Cultură, respectiv Direcția de Cultură a Municipiului București, în Direcția Județeană pentru Cultură, respectiv: Direcția pentru Cultură a Municipiului București.</i>	Art. 11 Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene de Cultură și a Direcției de Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. După definitivarea Listei Preliminare cu propuneri de înscriere a monumentelor istorice în PNR, pentru obiectivele selectate solicitanții vor transmite în termen de maxim 60 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:	Art. 11 Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către proprietarii monumentelor istorice , beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene pentru Cultură și a Direcției pentru Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. După definitivarea Listei Preliminare cu propuneri de înscriere a monumentelor istorice în PNR, pentru obiectivele selectate, proprietarii sau beneficiarii de folosință vor transmite în termen de maxim 90 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:	Observații preluate. Se corelează cu nr. crt. 1, 5 și 19.
	Art. 11 <i>Referitor la menționarea categoriilor de solicitanți competenți să formuleze cereri de includere a unor obiective noi în Lista preliminară elaborată de INP, considerăm necesară adăugarea la cele două categorii – recte: beneficiarii de folosință și direcțiile județene pentru cultură – și a categoriei proprietarilor.</i>			
	Art. 11 <i>Este necesară completarea acestui articol în sensul precizării/evidențierii/clarificării faptului că transmiterea documentelor menționate la alin (1) și (2) în termenul menționat de 60 de zile este responsabilitatea/obligația exclusivă a beneficiarului de folosință și/sau, după caz, a proprietarului.</i>			
17.	Dr. Magdalena Tiță DJC Constanța			
	<i>Monumentele istorice care au cea mai mare nevoie de finanțare sunt locuințele private cu pondere majoritară în Listă și lăcașele de cult din mediul rural. Proprietarii acestora, în majoritatea lor, nu dispun de fonduri nici pentru proiectare, nici pentru restaurare. Datorită dificultăților administrative, procedurile de finanțare prin HG 1430/2003 nu au fost utilizate și nu au produs nici un rezultat până în prezent. În plus, pentru această categorie de proprietari nu există nici linii de</i>	-	-	Problemă reală, dar care nu poate fi reglementată prin normele metodologice. La propunerea INP, MC pregătește un proiect de HG pentru unificarea celor două sisteme de finanțare a restaurării monumentelor istorice – HG 593/2011 (PNR) și HG 1430/2003. Locașurile de cult din mediul rural sunt eligibile pentru finanțare prin PNR pe baza acestor norme.

	<i>finanțare europeană. Scutirile de impozite oferite de administrațiile locale nu sunt un sprijin suficient pentru încurajarea investițiilor la monumentele istorice proprietate privată. În această situație, se manifestă frecvent abandonul și autodegradarea continuă, până la colaps.</i>			
	<i>Pentru lăcașele de cult, considerăm necesară coordonarea cu finanțările din partea Secretariatului de Stat pentru culte, al căror regim nu ne este cunoscut.</i>			Reținem observația, dar aceasta nu face subiectul prezentei dezbateri.
18.	Alexandrina Niță DJC Ilfov			
	Propuneri privind „Criterii de prioritate privind includerea în PNR a monumentelor istorice”: 1. Compatibilitate funcțională – punctaj maxim 60; 2. Valori particulare și excepționale – 50; 3. Starea de degradare – 40; 4. Statut juridic de protecție – 30; 5. Sustenabilitatea intervenției – 10; 6. Co-finanțare – 10.	-	-	În condițiile în care starea de conservare a unui număr foarte mare de monumente istorice din toată țara este extrem de gravă, considerăm neoportună inversarea ponderii criteriilor stare de conservare și compatibilitate funcțională. În forma propusă de INP, punctajul maxim acordat stării de degradare permite concentrarea intervenției prin PNR către acele monumente aflate în risc maxim de a dispărea prin degradare totală. Semnalăm, de asemenea, că am introdus precizări suplimentare privind definirea și detalierea criteriului Compatibilitate funcțională (v. Anexa 1 la norme). v. nr. crt. 5.
19.	Dr. Ioan Marchiș, Director executiv, ist. dr. Aura Pinteau, ing. Gabriela Lipoveanu, DJC Maramureș			
	1. Art. 11 prevede că solicitările pentru includerea în Lista Preliminară elaborată de INP sunt transmise de „de beneficiarii de folosință” și de Direcțiile Județene pentru Cultură, însă nu se specifică cum se va face informarea beneficiarilor și chiar a Direcțiilor în legătură cu declanșarea procedurii, în condițiile în care site-ul pus la dispoziție de dvs. www.patrimoniu.gov.ro este foarte greu de accesat, site-ul cultura.ro nu preia aceste informații și nu este actualizat la zi, plus că beneficiarii de folosință (UAT-uri și cultele religioase) întâmpină greutăți de natură tehnică sau practică pentru a folosi internetul. - Propunem stabilirea unui interval de timp în	Art. 11. Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene de Cultură și a Direcției de Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. În acest scop este necesară transmiterea către INP a unor informații minimale care să conțină o scurtă descriere a intențiilor și câteva fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii). După definitivarea Listei Preliminare cu	Art. 11. Includerea obiectivelor noi în PNR se realizează pe baza unei Liste Preliminare elaborată de INP în urma solicitărilor transmise de către beneficiarii de folosință, a solicitărilor Direcțiilor Județene pentru Cultură și a Direcției pentru Cultură a Municipiului București, analizată și prioritizată de o comisie de specialitate stabilită în cadrul INP. Solicitările vor fi transmise până la data de 1 martie a fiecărui an și vor fi însoțite de o scurtă descriere a intențiilor și câteva fotografii reprezentative ale obiectivului (minim 10 și maxim 30 de fotografii). Definitivarea Listei Preliminare cu propuneri de înscriere a monumentelor istorice	Informarea se va face prin publicarea pe site-ul INP și prin corespondență cu Direcțiile Județene pentru Cultură. Site-ul www.patrimoniu.gov.ro va fi reorganizat și optimizat în cursul acestui an. INP propune prin prezentele norme, o regulă generală prin care toate solicitările să fie depuse până al 1 martie ale fiecărui an, astfel încât toți cei interesați să poată transmite propunerile. Se corelează cu nr. crt. 1, 5 și 16.

<p>care INP să transmită Direcțiilor Județene pentru Cultură începerea sesiunii de informare, iar DJC să disemineze informațiile în teritoriu.</p> <p>2. La alcătuirea Listei Preliminare se prevăd termene sau date fixe, iar cerințele (scurtă descriere și 10 – 30 fotografii) sunt prea superficiale, iar în faza a doua, depunerea dosarului, atât pentru finanțarea serviciilor de proiectare, dar mai ales pentru finanțarea lucrărilor de conservare, restaurare, consolidare, punere în valoare unde se cere <u>autorizația de construire</u> (în condițiile în care obținerea Certificatului de Urbanism poate dura până la 30 de zile, este necesar și punctul de vedere al comisiilor zonale, eliberarea avizului pentru monumentele de importanță regională (grupa B), iar în cazul monumentelor de grupă A referatul DJC și avizul Ministerului Culturii (în practica curentă se înregistrează întârzieri mari cu privire la eliberarea acestui aviz, iar dacă va fi vorba de termene atât de scurte, nr. dosarelor depuse spre avizare în acel interval va fi mai mare decât de obicei, iar obținerea autorizației de construire poate dura încă 30 de zile); Dosarele complete vor mai fi supuse unei selecții și beneficiarii nefiind stimulați să întocmească toate condițiile fără să aibă asigurări că solicitările vor fi aprobate, având în vedere aplicații (statul, UAT-uri și culte religioase);</p> <p>- Propunem <u>introducerea unei singure sesiuni de selectare</u>, bazate pe o documentație mai amplă decât cea propusă în prima etapă (scurtă descriere a intențiilor și material fotografic), eventual un studiu de fezabilitate sau cel mult un proiect în fază DALI în baza căreia să se poată decide dacă este posibilă finanțarea proiectării (faza DTAC+PT și/sau a execuției lucrărilor).</p>	<p>propuneri de înscriere a monumentelor istorice în PNR, pentru obiectivele selectate solicitanții vor transmite în termen de maxim 60 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:</p>	<p>în PNR va fi făcută până la 31 martie. Pentru obiectivele selectate, proprietarii sau beneficiarii de folosință vor transmite în termen de maxim 90 de zile, în funcție de complexitatea obiectivului, următoarele documente:</p>	<p>Prin introducerea unei analize preliminare pe baza unei scurte descrieri, a unor fotografii și a altor documente considerate necesare pentru o evaluare corectă se urmărește posibilitatea introducerii în Lista Preliminară a acelor obiective pentru care proprietarii sau beneficiarii de folosință nu dețin suficiente fonduri care să permită realizarea unor documentații tehnico-economice complete. Obligativitatea depunerii unor documentații întocmite de specialiști (expertize, studii, proiecte la faza DALI, PT etc) generează posibilitatea eliminării unor obiective pentru care beneficiarii de folosință sau proprietarii nu dețin fonduri, dar care au nevoie urgentă de intervenții de restaurare / consolidare. În acest caz considerăm utilă existența primei faze de selecție.</p> <p>Observația legată de numărul de zile pre mic până la care proprietarii sau beneficiarii de folosință trebuie să transmită INP documentele solicitate a fost luată în considerare fiind mărit intervalul la 90 de zile.</p>
<p>Art. 13 (3) – ar trebui explicitată mai clar intenția elaboratorului, având în vedere amploarea unor ansambluri monumente istorice precum Centrul Istoric al Municipiului Baia Mare sau Situl Arheologic Orașul Medieval Bistrița în cadrul acestor ansambluri și situri existând și clădiri noi, fără valoare</p>	<p>Art. 13 Obiectivele monumente istorice care pot fi incluse în PNR sunt următoarele: (1) Monumente istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice aflate în proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale.</p>	<p>Art. 13 Obiectivele monumente istorice care pot fi incluse în PNR sunt următoarele: (1) Monumente istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice aflate în proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale.</p>	<p>Observație pertinentă. Propunem rezolvarea problemei semnalate prin validarea cererilor de finanțare pentru categoria respectivă de imobile de către DJC și INP, pe baza unui studiu istoric arhitectural privitor la semnificația clădirii în contextul general al ansamblului sau</p>

	<i>arhitecturală, istorică, artistică, dar care pot fi obiective incluse în PNR.</i>	(2) Monumente istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice aflate în proprietatea cultelor religioase recunoscute de lege. (3) Imobile cu statut juridic similar celor menționate în paragrafele anterioare, care fac parte din monumente istorice din categoriile ansamblu sau sit.	(2) Monumente istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice aflate în proprietatea cultelor religioase recunoscute de lege. (3) Imobile cu statut juridic similar celor menționate în paragrafele anterioare, care fac parte din monumente istorice din categoriile ansamblu sau sit, cu validarea prealabilă a DJC și INP, pe baza studiului istoric arhitectural.	sitului monument istoric din care face parte, studiu realizat prin grija beneficiarului de finanțare.
20.	Andrei Andronic, S.C. LACUNA RESTAURO S.R.L.			
	Acord pentru proiectul de norme propus spre consultare	-	-	-
21.	Cornel Cușner, Administrator S.C. RUSTIC CONSTRUCT S.R.L.			
	Acord privind proiectul de norme	-	-	-
22.	Laura Ilie, arhitect			
	Acord pentru proiectul de norme propus spre consultare	-	-	-
23.	Letiu Mircea, Director S.C. EURAS S.R.L.			
	Acord privind proiectul de norme.	-	-	-
24.	Dr. arh. Mihai Opreanu			
	Acord pentru proiectul de norme propus spre consultare	-	-	-
25.	Victor Popa, arhitect			
	Acord pentru proiectul de norme propus spre consultare	-	-	-
26.	Paul Plăstoi, Director General SC. ROBSON CONSTRUCT SRL.			
	Acord pentru proiectul de norme propus spre consultare	-	-	-
27.	Mircea Baci, Specialist restaurator S.C. PEGASUS RESTAURĂRI S.R.L.			
	Acord privind proiectul de norme.	-	-	-
28.	Dr. Alexandru Uiuu, Director executiv; Vicențiu Retegan, Consilier superior, DJC Bistrița-Năsăud			
	Acord privind proiectul de norme. Opinie privind insuficiența fondurilor alocate PNR pentru anul în curs.	-	-	-
29.	Victor Cubleșan, Director executiv Arh. Dr. Virgil Pop, Consilier superior ?!, Consilier principal DJC Cluj-Napoca			

	Acord privind proiectul de norme.	-	-	-
30.	Dr. Bartok Botond, Director executiv; Ing. Józsa Márta, Specialist monumente istorice, DJC Covasna			
	Acord privind proiectul de norme. Opinie privind insuficiența fondurilor alocate PNR pentru anul în curs.	-	-	-
31.	Prof. Constantin Stere, DJC Prahova			
	Acord privind proiectul de norme.	-	-	-
32.	Prof. dr. Florin Epure DJC Vâlcea			
	Acord privind proiectul de norme.	-	-	-
33.	Propuneri INP			
		Art. 11 (b) Nota de fundamentare privind necesitatea alocării fondurilor întocmită de către beneficiar, vizată de reprezentanții Direcției Județene de Cultură.	Art. 11 (b) Nota de fundamentare privind necesitatea alocării fondurilor întocmită de către beneficiarii de folosință sau proprietar.	Considerăm oportună eliminarea avizului DJC, acesta nefiind relevant în acest caz și neintrând în atribuțiile legale ale DJC.

Observațiile și propunerile privitoare la procedura UNESCO, care au fost transmise împreună cu cele pentru PNR au fost integrate în documentul „Lista indicativă a României. Propuneri privind procedura, formularul și calendarul de revizuire a Listei Indicative a României. Rezultatul consultării publice desfășurate între 25 mai și 5 iunie a.c. – Tabel comparativ”.

Alte semnalări cuprinse în adresele primite – referitoare la starea unor monumente și necesitatea restaurării lor – au fost recepționate și comunicate Direcției Tehnice și de Restaurare a Monumentelor Istorice din cadrul INP, pentru a fi evaluate după aprobarea Normelor PNR.

Coordonator Norme PNR

dr. arh. Petru Mortu

Director DTRMI

ing. Luana Floricică

Manager

dr. arh. Ștefan Bâlici